نفت و انرژی

عبور از ناترازی با تکیه بر ۷۷ قرارداد هوشمندسازی و مشارکت مردمی

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران با اشاره به چالش ناترازی مصرف انرژی در کشور، از امضای ۷۷ قرارداد راهبردی با شرکت‌های کارور خبر داد تا از طریق هوشمندسازی و بهینه‌سازی مصرف، پایداری جریان گاز در تمامی استان‌ها تضمین شود.

به گزارش زمان به نقل از شرکت ملی گاز ایران، سعید توکلی در گفت و گویی با رادیو اقتصاد به پایداری شبکه گاز و انتقال مطمئن آن به همه مشترکان و مصرف‌کنندگان کشور اشاره کرد و گفت: شرکت ملی گاز ایران در مرکز راهبری دیسپچینگ ملی گاز، مدیریتی یکپارچه دارد؛ بااین‌حال، به‌طور طبیعی متناسب با اطلس انرژی و کیک مصرف انرژی در هر استان، راهکارها و اقدام‌های لازم برای مدیریت و بهینه‌سازی متفاوت است.

وی ادامه داد: برای نمونه، در برخی استان‌های شمالی مانند مازندران، ۹۴ درصد از سهم مصرف انرژی به بخش خانگی و تجاری می‌رسد؛ اما در برخی استان‌های دیگر، این ترکیب مصرف تغییر می‌کند و سهم عمده به صنایع اختصاص می‌یابد؛ برای مثال، در قم بیشترین مقدار مصرف به بخش صنعت مربوط می‌شود.

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران افزود: در فصل زمستان، به دلیل کاهش دما، آرایش مصرف به‌طور عمده به‌سمت بخش خانگی و تجاری متمایل می‌شود و از آنجا که شبکه گاز کشور، ساختاری بسیار گسترده و شاخه‌ای دارد که به تمام نقاط مصرف در سراسر ایران کشیده شده است، امسال با توجه به شرایط موجود و پیش‌بینی‌های انجام‌شده، تدابیر ویژه‌ای اتخاذ کردیم.

توکلی ادامه داد: متأسفانه در جریان جنگ تحمیلی و جنگ سوم، بخشی از زیرساخت‌های ما در پارس جنوبی هدف حملات خصمانه آمریکایی-صهیونیستی قرار گرفت و درنتیجه بخشی از ظرفیت تولید و فرآورش گاز کشور با چالش روبه‌رو شد؛ باوجوداین، ما تمام تلاش خود را به کار بستیم تا این تهدید دشمن را به فرصت تبدیل کنیم.

وی یادآور شد: در همین زمینه و با هدف مدیریت بهینه، برنامه‌های عملیاتی را متناسب با الگوی مصرف گاز در هر استان، به مدیریت‌های استانی واگذار کرده‌ایم. پیش‌فرض ما این است که در زمستان، استان‌های شمالی مانند گلستان، مازندران و خراسان شمالی و بعضی از شهرهای آذربایجان شرقی، آذربایجان غربی، اردبیل و حتی خراسان رضوی و بعضی از استان‌های دیگر دچار محدودیت شوند. برای جلوگیری از این محدودیت‌ها، شرایط را شبیه‌سازی کرده‌ایم.

معاون وزیر نفت در امور گاز تصریح کرد: مقدار گاز مورد مصرف و مشترکان اختصاصی آن بخش‌ها ارزیابی شده است و به این جمع‌بندی رسیدیم که هرکدام از این استان‌ها بتوانند متناسب با ظرفیت‌های خود برای کاهش مصرف انرژی گاز و به تبع آن، پایداری شبکه انرژی کل کشور، اقدام‌هایی را انجام دهند. توکلی گفت: عمده این اقدام‌ها در چهارچوب شرکت‌های کارور است. بالغ بر ۷۷ قرارداد اصلی با شرکت‌های کارور امضا شده است. وظیفه این شرکت‌ها این است که در بین تولیدکننده و توزیع‌کننده گاز قرار بگیرند و از آن طرف با مشترک در ارتباط باشند و از ظرفیت‌های مدیریت بهینه مصرف استفاده کنند. به‌ازای هر مقدار گازی که در این بخش‌ها ذخیره شده و بعد از اندازه‌گیری و صحه‌گذاری (M&V) ازسوی شرکت ملی گاز تأیید شود، در بورس گواهی صرفه‌جویی تخصیص داده خواهد شد.

وی در ادامه با اشاره به راهکارهای دیگر افزود: برای مثال، به دلیل آنکه ممکن است برخی شهرها در استان کرمان دچار کمبود شوند، در بازه دی و بهمن که بیشترین مقدار مصرف وجود دارد، برخی از این محدودیت‌ها را به بعضی از این بخش‌ها اعمال می‌کنیم. همچنین، در بحث انشعاب‌های غیرمجاز یا سرقت گاز در استان‌هایی مثل البرز یا استان‌های شمالی، این انشعاب‌ها با حکم قضایی جمع‌آوری می‌شود.

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران با اشاره به ظرفیت بخش صنایع افزود: در بخش صنایع جزء ازجمله نانوایی‌های صنعتی، گلخانه‌ها و مرغداری‌ها، فرصت‌های بسیاری وجود دارد که می‌توان با حداقل اقدام‌ها، مقدار مصرف گاز را کاهش داد. فعالیت‌های حوزه شرکت‌های کارور از ۲۲ مورد به ۷۷ مورد رسیده است و برای سناریوهای زمستانی نیز استان‌ها با عددی بالغ بر ۲۸۰ فعالیت عملیاتی کار را شروع کرده‌اند. توکلی همچنین با بیان اینکه مقدار مصرف انرژی در کشور نسبت به همه کشورهای دنیا بیشتر است، گفت: اگر مردم با کارهای کوتاه‌مدت، تغییر رفتارها و توجه به برچسب انرژی تجهیزات گرمایشی با ما همراهی کنند، شبکه انرژی پایدار می‌ماند. وی در پایان تأکید کرد: شرکت‌های کارور با شرکت‌های دانش‌بنیان در ارتباط هستند و بحث هوشمندسازی موتورخانه‌ها را آغاز کرده‌ایم؛ این شرکت‌ها با ساخت قطعات الکترونیکی، هوشمندکردن موتورخانه‌ها و نصب قطعاتی مثل «رسوب‌گیر» که راندمان را بالا می‌برد، به کاهش مصرف کمک می‌کنند.

وزیر راه و شهرسازی خبر داد:

۵ هزار واحد مسکن استیجاری در کشور تأمین شد

وزیر راه و شهرسازی گفت: تاکنون حدود ۵ هزار واحد مسکن استیجاری تأمین شده و این مسیر با هدف تسهیل دسترسی مردم، به‌ویژه دهک‌های پایین، به مسکن ادامه دارد.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، فرزانه صادق، وزیر راه و شهرسازی، با اشاره به اجرای برنامه تأمین مسکن استیجاری در کشور، اظهار کرد: تاکنون حدود ۵ هزار واحد مسکن استیجاری تأمین شده و این مسیر با هدف تسهیل دسترسی مردم، به‌ویژه دهک‌های پایین، به مسکن ادامه دارد. وی افزود: دولت در جهت پاسخگویی هرچه بهتر به نیاز مردم در حوزه مسکن، اجرای قانون مسکن استیجاری را در دستور کار قرار داده است؛ قانونی که سال‌ها وجود داشت اما به سمت اجرای آن حرکت نشده بود. وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: اگر قرار است دولت در حوزه تسهیل دسترسی به مسکن پاسخگو باشد، باید برای شرایط امروز کلان‌شهرها برنامه‌ریزی کند، چرا که در بسیاری از موارد امکان خانه‌دار شدن برای دهک‌های پایین فراهم نیست، اما این موضوع به معنای آن نیست که دولت اقدامی انجام ندهد. وی یادآور شد: در کلان‌شهرها محدودیت‌های جدی در حوزه زمین و همچنین ملاحظات مربوط به عدم تمرکز وجود دارد و همین موضوع دسترسی به زمین را دشوار کرده است. بر همین اساس، با مصوبه شورای‌عالی مسکن، اجرای طرح مسکن استیجاری در قالب یک گام ۱۰ هزار واحدی آغاز شد؛ هرچند هنوز به این عدد نرسیده‌ایم و در این مدت نیز اتفاقات و شرایط خاصی وجود داشته است. صادق تصریح کرد: با وجود همه چالش‌ها، اجرای این مسیر آغاز شده و طبیعی است که نقدها و اشکالاتی نسبت به شیوه اجرا وجود داشته باشد، اما زمانی که اطمینان داریم یک اقدام ضروری و درست است، باید مشکلات و چالش‌های آن را نیز در فرآیند اجرا برطرف کنیم. وی گفت: بخشی از پاسخ به نیاز بازار مسکن، توسعه مسکن استیجاری است و دولت این مسیر را از خود آغاز کرده تا اگر در روند اجرا چالش یا مسئله‌ای وجود داشت، از طریق تجربه عملی و رفع خطاها، مسیر برای اجرای گسترده‌تر هموار شود. وزیر راه و شهرسازی با بیان اینکه فاصله میان هدف‌گذاری ۱۰ هزار واحدی با نیاز چندصد هزار واحدی بازار اجاره همچنان زیاد است، گفت: بخش خصوصی، پیمانکاران و سایر فعالان حوزه مسکن باید در این مسیر نقش‌آفرینی کنند و دولت نیز با واگذاری زمین، ارائه تسهیلات و استفاده از روش‌های مختلف حمایتی، سهم اصلی خود را ایفا خواهد کرد. عضو کابینه دولت چهاردهم در پایان خاطرنشان کرد: اجرای این سیاست از سوی دولت آغاز شده و براساس آخرین آمار، تقریباً به نیمی از تعهد تعیین‌شده از سوی شورای‌عالی مسکن رسیده‌ایم.

یارانه بی هدف در بخش انرژی، بزرگترین هزینه کشور است

عضو هیأت نمایندگان اتاق ایران با اشاره به آثار تورمی جنگ تحمیلی، گفت: بزرگترین هزینه کشور، یارانه بی‌هدف انرژی است که باعث می‌شود بخش قابل توجهی از منابع کشور صرف واردات آن شود.

به گزارش زمان به نقل ازایرنا علیرضا کلاهی صمدی با تاکید بر اینکه اصلاح نظام یارانه انرژی، آزادسازی تجاری، کاهش موانع غیرتعرفه‌ای و ایجاد ثبات در قوانین از مهم‌ترین اقدامات دولت برای مهار تورم و جذب سرمایه‌گذار است، اظهار داشت: یارانه ناعادلانه و بی هدف در بخش انرژی سبب بدمصرفی و آلودگی شده است. وی افزود: با توجه به اینکه زیرساخت‌های انرژی کشور آسیب دیده، اگر بخواهیم با روندهای قبلی مصرف را ادامه دهیم، امسال باید بین ۵ تا ۱۰ میلیارد دلار فرآورده‌های سوختی وارد کنیم که رقمی معادل واردات نهاده ها و کالاهای اساسی به کشور است. این فعال اقتصادی در بیان تبعات پرداخت یارانه بی هدف در بخش انرژی اظهار داشت: ما دو برابر متوسط جهانی انرژی مصرف می‌کنیم و طرح تحول انرژی می‌تواند کمک کند که این مصرفه اضافه کاهش پیدا کند و خانواده‌های متمولی که ۱۰ برابر دهک دهم انرژی مصرف می‌کنند، نتوانند ۱۰ برابر بیشتر یارانه استفاده کنند. کلاهی صمدی یکی از راهکارها را پرداخت مستقیم به مردم و واقعی شدن قیمت حامل های انرژی دانست و اظهار داشت: راهکار دوم، راهکارهای غیرقیمتی است که در دستور کار دولت نیز قرار گرفته است. این عضو هیأت نمایندگان اتاق ایران در پاسخ به سؤالی درباره عملکرد بانک مرکزی در مهار نقدینگی گفت: رشد نقدینگی، به ویژه رشد نقدینگی بانک‌هایی که نظارت درستی بر آنها نشده، همواره یکی از عوامل تورم در کشور به شمار می روند که باید مدیریت شوند اما ریشه اصلی نقدینگی، کسری بودجه است. ما می‌خواهیم با اقدامات سطحی، ریشه را درمان کنیم در حالی که اگر ریشه پیدا شود، باید پرسید آیا قابل مهار هست یا خیر. کلاهی صمدی با تاکید بر اینکه در شرایط جنگ می توان با تسهیل و آزادسازی تجارت، سبب کاهش تقاضا برای قاچاق شد، اظهار داشت: آزادسازی تجاری، کاهش موانع غیرتعرفه‌ای و کاهش قوانین دست‌وپاگیر گمرکی از کارهای مهمی است که باید انجام شود. وی دلیل اصلی عدم موفقیت کامل دولت در تسهیل امور تجاری را ذی نفعانی دانست که اجازه نمی‌دهند دولت اقدامات اصلاحی را سریعتر اجرا کند زیرا تضاد منافع در مراکز گوناگون مانع از حرکت به سمت شفافیت در اقتصاد می شود. عضو هیأت نمایندگان اتاق ایران در پاسخ به سؤالی درباره جنبه‌های اثرگذاری جنگ بر نرخ تورم، گفت: در شرایط محاصره، صادرات ما دچار مشکل شده و درآمد ارزی کشور کاهش پیدا کرده است. واردات نیز مختل شده و در نتیجه عرضه و تقاضا به هم ریخته است. کلاهی صمدی با بیان اینکه جنگ به زیرساخت‌های صنعتی و انرژی کشور ضربه زده است که هزینه بازسازی آن باعث افزایش تورم می‌شود، افزود: آثار اقتصادی خسارت به زیرساخت های انرژی بویژه روی زنجیره‌های عرضه و تقاضا تا زمانی که واحدها به مدار تولید بازنگردند و یا مواد اولیه کامل تامین نشود، باقی خواهد ماند. وی یکی از مهم‌ترین دلایل تورم و کاهش رشد اقتصادی را نبود سرمایه‌گذار دانست و گفت: بی‌ثباتی اقتصادی، مدیریتی و اجتماعی در سال‌های گذشته، زاییده دو اتفاق بوده است: بی‌ثباتی در قوانین که باعث فرار سرمایه‌گذار شده و همین امر معضل شدیدی در اقتصاد ما ایجاد کرده است. همه اینها انواع و اقسام بیماری‌های مختلف در ساختار حکمرانی اقتصادی کشور است.

چابک‌سازی دولت، کلید تحقق بهره‌وری در اقتصاد است

رئیس سازمان ملی بهره‌وری، چابک‌سازی دولت، اصلاح نظام برنامه‌ریزی و بودجه‌ریزی و حذف سازمان‌های اضافی را از شروط اصلی تحقق بهره‌وری دانست.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، محمدصالح اولیاء رئیس سازمان ملی بهره‌وری، دیروز در نشستی خبری، این سازمان را بازیگری در یک اکوسیستم گسترده توصیف کرد و گفت: بسیاری از نهادهای خصوصی، مردمی و رسانه‌ها در مفهوم بهره‌وری اثرگذارند و ما تلاش می‌کنیم با توجه به مأموریت‌هایمان، نقش خود را به‌خوبی ایفا کنیم. وی با بیان اینکه بهره‌وری دارای لایه‌های پیچیده و متفاوتی است که نیازمند آموزش و یادگیری مداوم است، تصریح کرد: برای ارتقای بهره‌وری در کشور، مجموعه‌ای از عوامل اساسی مانند نظام سلامت، نظام آموزش، نوآوری، زیرساخت‌ها، بازارها، شرایط نهادی و نظام مالی باید به‌صورت هماهنگ عمل کنند.

اولیاء در ادامه به تکالیف برنامه هفتم توسعه اشاره کرد و سنجش بهره‌وری دولت و خدمات کلیدی نهادهای دولتی را بخشی از این وظایف برشمرد. وی افزود: در این دوره تلاش کردیم تا بخش‌های اقتصادی کشور شاخص‌های بهره‌وری را با دقت بیشتری بررسی و ارزیابی کنند. رئیس سازمان ملی بهره‌وری با تأکید بر نقش هدایت‌گری این سازمان، از تدوین برنامه بهره‌وری استانی با ابتکار مدیران محلی خبر داد و خاطرنشان کرد: اگر سازمانی بتواند بهره‌وری خود را ارتقا دهد، می‌تواند منافع حاصل از آن را با دیگران به اشتراک بگذارد. با مکانیزم‌های طراحی‌شده، استفاده از این ظرفیت در سراسر کشور امکان‌پذیر خواهد بود. وی در بخش دیگری از سخنان خود به چالش مصرف انرژی و نقش این سازمان در مدیریت آن پرداخت و گفت: در چند ماه اخیر گزارش‌های سیاستی متعددی منتشر شده که می‌تواند به دستگاه‌ها در امر سیاستگذاری کمک شایانی کند. یکی از این گزارش‌ها به تحلیل تجربیات دوران جنگ و سیاست‌های پساجنگ اختصاص دارد. اولیاء در تشریح دستاوردهای این گزارش‌ها اظهار کرد: ما با بررسی شواهد و اطلاعات مربوط به عملکرد دستگاه‌ها، به تحلیل رویه‌های موجود پرداختیم و در نهایت توانستیم به اصلاح برخی از این رویه‌ها کمک کنیم؛ موضوعی که به افزایش رضایت مردم و ارتقای بهره‌وری دولت انجامید.

برای نمونه، در دوران دورکاری کارکنان دولت، شواهد نشان داد با منابع کمتر، دستاوردهای بهتری حاصل شده است. رئیس سازمان ملی بهره‌وری تأکید کرد: اگر دولت خود را چابک کند، نقش خود را به‌درستی ایفا نماید، سازمان‌های اضافی را حذف و نظام برنامه‌ریزی و بودجه‌ریزی خود را اصلاح کند، مفهوم بهره‌وری در معنای واقعی محقق خواهد شد و اثرات مثبت آن بر اقتصاد و بخش خصوصی نمایان می‌شود.

بهروز محمودی، معاون سنجش، تحلیل و سیاستگذاری سازمان ملی بهره‌وری، در ادامه نشست خبری رئیس این سازمان اظهار کرد: امیدوارم همه نقش‌آفرینان کشور در مسیر توسعه و امنیت در انجام وظایف خود موفق باشند. قرار است گزارش سازمان در سطوح مختلف برای متخصصان و علاقه‌مندان ارائه شود. گزارش سال ۱۴۰۴ نیز منتشر خواهد شد.

آماری که امروز قابل ارائه است، نشان می‌دهد که در سال ۱۴۰۳، رشد اقتصادی ۴.۳ درصد و رشد بهره‌وری ۲.۱ درصد بوده است. وی ادامه داد: متأسفانه این رشد پایدار نیست و در دوره‌های بلندمدت (مثلاً ۵۰ ساله و ۳۰ ساله) رشدی نزدیک به صفر مشاهده می‌کنیم. نکته دیگر اینکه سطح بهره‌وری همچنان پایین‌تر از انتظار است. با وجود منابع سرشار و توانمندی‌های قابل توجه در حوزه سرمایه اجتماعی و منابع طبیعی، نیازمند برنامه‌ریزی منسجم در حوزه توسعه هستیم تا به درآمدهای بالاتر و کیفیت قابل توجهی دست یابیم. معاون سنجش، تحلیل و سیاستگذاری سازمان ملی بهره‌وری خاطرنشان کرد: در برخی از زمینه‌های کلیدی، چارچوب استاندارد توسعه، راهکاری ساده و امکان‌پذیر نیست و نیاز به رویکردهای متفاوت و متعددی دارد که با نوآوری‌های جدید مطرح و به کار گرفته شوند تا انگیزه و مشارکت افزایش یابد. تجربه بحران سال گذشته نشان داد که باید به گزارش‌های اقتصادی و اقدامات انجام‌شده در این دوره توجه شود.

در ادامه این نشست، حبیبی معاون راهبری سازمان ملی بهره‌وری، ضمن معرفی خود اظهار کرد: ما به دنبال این هستیم که بهره‌وری را به یک مطالبه عمومی تبدیل کنیم. این کار بدون همکاری رسانه شدنی نیست.

وی تصریح کرد: مطابق قانون برنامه هفتم، دو هدف کمی را دنبال می‌کنیم؛ سهم ۳۵ درصدی بهره‌وری در رشد اقتصادی سالانه ۸ درصدی (ماده ۲ قانون برنامه هفتم) و تحقق حداقل ۱۰ درصد افزایش بهره‌وری خدمات دولتی (ماده ۱۱۱). یعنی هم دولت باید خود بهره‌ور باشد و هم به عنوان موتور رشد کشور، بهره‌وری را در بخش‌های اقتصادی ایجاد کند. معاون راهبری سازمان ملی بهره‌وری گفت: در راستای هدف ۳۵ درصد، برنامه بهره‌وری بخش‌های اقتصادی با حضور سازمان برنامه و بودجه، سازمان ملی بهره‌وری ایران، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت اقتصاد، سازمان بازرگانی، نمایندگان انجمن‌های صنفی و خبرگان تدوین شد. حبیبی اضافه کرد: تاکنون برنامه بهره‌وری بخش‌های آب و برق، ساختمان، حمل و نقل و انبارداری، کشاورزی و ارتباطات مصوب و ابلاغ شده است. برنامه بخش صنعت و معدن و نفت و گاز نیز در دست تدوین است. معاون راهبری سازمان ملی بهره‌وری بیان کرد: برای هدف ارتقای بهره‌وری خدمات دولتی نیز برنامه به تفکیک هر دستگاه اجرایی در دست تدوین است.

شاخص‌های پیشنهادی عبارتند از: رضایت ارباب‌رجوع، سرعت انجام کار، قیمت تمام شده، دسترسی‌پذیری، نرخ خطا، کاهش مصرف انرژی در ساختمان‌های اداری و کاهش فضاخواهی اداری. حبیبی افزود: در سطح استانی، برای ۲۶ استان برنامه نهایی و ابلاغ شده و عملیاتی شدن آغاز شده است. ابتکارات محلی و فرصت‌های مختص هر منطقه نیز به این برنامه‌ها اضافه شده است. وی نمونه‌هایی از اهداف برنامه در حوزه آب و برق را به این شرح برشمرد: افزایش راندمان نیروگاه‌های حرارتی موجود از ۳۹.۸ درصد به ۴۴ درصد و نیروگاه‌های جدید به ۵۵ درصد، کاهش تلفات شبکه انتقال و توزیع برق (که اکنون بیش از ۱۰ درصد است) به زیر ۱۰ درصد تا سال ۱۴۰۷، تأمین ۱۰۰ درصد آب صنایع بزرگ کشور از منابع نامتعارف (پساب، آب دریا) تا پایان ۱۴۰۷، جمع‌آوری و استحصال ۱۵ درصد از آب باران. معاون راهبری سازمان ملی بهره‌وری در رابطه با تلفات شبکه آبرسانی خاطرنشان کرد: متوسط کشوری تلفات در استان خوزستان ۵۶.۲۹ درصد، در استان فارس بیش از ۵۲ درصد و در برخی استان‌ها بیش از ۴۰ درصد است. هدف، کاهش سالانه ۵ درصدی تلفات است.

متأسفانه فرسودگی زیرساخت‌ها باعث افزایش تلفات در سال‌های گذشته شده، بنابراین ابتدا باید جلوی این روند افزایشی گرفته شود. در بخش کشاورزی نیز با رویکرد مدیریت مبتنی بر نتایج، شاخص‌های پیامدی بهره‌وری هدف‌گذاری شده است. حبیبی تأکید کرد: برنامه‌های بهره‌وری بخش‌های اقتصادی، بین‌دستگاهی طراحی شده‌اند؛ یعنی برای همه دستگاه‌های تأثیرگذار وظایفی تعیین شده است. این برنامه‌ها در سایت سازمان بهره‌وری در دسترس عموم است و ما آماده دریافت نقدها و نظرات کارشناسان هستیم.

نگاه روز

مهم‌ترین متغیرها در افزایش تاب‌آوری ایرانیان

همبستگی اجتماعی، روابط خانوادگی و همکاری‌های مردمی نقش مهمی در افزایش تحمل جامعه در برابر فشارهای اقتصادی داشته است.

در روزهایی که اقتصاد ایران زیر فشار هم‌زمان تورم، نااطمینانی‌های سیاسی و تبعات جنگ قرار گرفته، یک سوال مهم ذهن افکار عمومی را درگیر کرده است؛ اقتصاد ایران تا کجا توان مقاومت دارد و آیا هنوز می‌توان به بازسازی تدریجی معیشت مردم امیدوار بود؟ کاهش قدرت خرید، کوچک‌تر شدن سفره خانوارها و جهش مداوم قیمت‌ها باعث شده نگرانی‌ها درباره آینده اقتصاد بیش از هر زمان دیگری افزایش پیدا کند. در چنین شرایطی، برخی کارشناسان معتقدند با وجود همه فشارها، اقتصاد ایران هنوز ظرفیت‌هایی برای تاب‌آوری دارد؛ ظرفیتی که البته بدون اصلاحات جدی اقتصادی و بازگشت تولید، دوام چندانی نخواهد داشت. در همین رابطه، مرتضی عزتی، اقتصاددان، معتقد است اقتصاد ایران همچنان از ظرفیت‌های مهمی برای عبور از بحران برخوردار است؛ ظرفیت‌هایی که از هویت ملی و همبستگی اجتماعی تا منابع داخلی و موقعیت جغرافیایی کشور را دربرمی‌گیرد. او در عین حال هشدار می‌دهد که ادامه روند فعلی تورم و ضعف تولید می‌تواند به تشدید فقر و کوچک‌تر شدن سفره خانوارها منجر شود. به گفته عزتی، ایران دارای ویژگی‌هایی است که باعث افزایش تاب‌آوری کشور در شرایط بحرانی می‌شود. او یکی از مهم‌ترین این عوامل را هویت ملی و فرهنگ اجتماعی جامعه ایرانی می‌داند و می‌گوید باوجود تلاش‌هایی که طی سال‌های اخیر برای تضعیف این هویت صورت گرفته، همچنان نوعی انسجام و پایداری اجتماعی در کشور وجود دارد که می‌تواند به مقاومت مردم و ساختارها کمک کند. این اقتصاددان همچنین به ظرفیت‌های داخلی اقتصاد ایران اشاره می‌کند و معتقد است تنوع منابع طبیعی، محصولات کشاورزی و امکان تأمین بخش بزرگی از نیازهای کشور در داخل، یکی دیگر از عوامل مهم حفظ پایداری اقتصادی است. از نگاه او، موقعیت جغرافیایی ایران و ارتباط گسترده با کشورهای همسایه نیز امکان حفظ بخشی از مبادلات اقتصادی را فراهم کرده و می‌تواند در عبور از بحران نقش مهمی داشته باشد. عزتی تأکید می‌کند که تداوم این تاب‌آوری، نیازمند کاهش تنش‌های سیاسی و امنیتی و حرکت به سمت بازسازی اقتصادی است. او می‌گوید اگر سیاست‌گذاری‌ها مبتنی بر اصول علمی اقتصاد باشد، می‌توان امیدوار بود که اقتصاد کشور با سرعت بیشتری وارد مسیر بهبود شود. این استاد اقتصاد یکی از مهم‌ترین ضعف‌های اقتصاد ایران در دو دهه اخیر را حرکت به سمت مصرف‌گرایی می‌داند و معتقد است کشور باید دوباره به سمت تولیدگرایی بازگردد. به گفته او، حمایت از تولید نباید صرفاً در حد شعار باقی بماند، بلکه دولت باید با حذف مقررات زائد، اصلاح ساختارهای اداری و تسهیل فرآیندهای اجرایی، مسیر فعالیت تولیدکنندگان را هموار کند. این اقتصاددان همچنین بر لزوم تغییر نگاه دستگاه‌های اجرایی تأکید می‌کند و می‌گوید بسیاری از ساختارهای اداری به جای حل مسئله، به مانعی برای تولید تبدیل شده‌اند. او معتقد است اگر اصلاحات فوری در این بخش انجام شود، زمینه برای سرمایه‌گذاری، تأمین مالی تولید و رشد اقتصادی فراهم خواهد شد. عزتی در ادامه، یکی از مهم‌ترین دلایل تشدید تورم در اقتصاد ایران را جهش نرخ ارز می‌داند و می‌گوید وقتی قیمت ارز در مدت کوتاهی چند برابر می‌شود، طبیعی است که اقتصاد با موج شدید تورمی مواجه شود. او معتقد است بخش مهمی از تورم سال‌های اخیر، ناشی از سیاست‌های ارزی بوده است. با این حال، او باور دارد که مردم ایران باوجود کاهش شدید قدرت خرید، همچنان سطحی از مقاومت اجتماعی را حفظ کرده‌اند. به گفته عزتی، همبستگی اجتماعی، روابط خانوادگی و همکاری‌های مردمی نقش مهمی در افزایش تحمل جامعه در برابر فشارهای اقتصادی داشته است. او همچنین به نقش یارانه‌ها، کالابرگ و افزایش حقوق‌ها اشاره می‌کند و می‌گوید هرچند این اقدامات برای همه اقشار کافی نیست، اما برای طبقات پایین جامعه اهمیت قابل توجهی دارد و باعث شده بخشی از نیازهای اولیه خانوارها تأمین شود. این اقتصاددان در عین حال هشدار می‌دهد که اگر روند فعلی اقتصاد ادامه پیدا کند و تولید به اندازه کافی رشد نکند، کاهش قدرت خرید و گسترش فقر ادامه خواهد یافت. او معتقد است سیاست‌هایی مانند کالابرگ تنها در شرایط اضطراری و کوتاه‌مدت کاربرد دارند و نمی‌توانند راه‌حل پایدار اقتصاد ایران باشند. عزتی تأکید می‌کند راه‌حل اصلی برای بهبود وضعیت معیشتی مردم، تقویت بنیان‌های تولید، رشد اقتصادی و اصلاح ساختارهای اقتصادی کشور است؛ در غیر این صورت، وضعیت طبقات پایین جامعه بهبود نخواهد یافت. منبع: خبرآنلاین.

zamanagahi@chmail.ir

خبر

لزوم شناسایی و مدیریت سهم گرانی و گران‌فروشی

رئیس مرکز راهبردی و هم‌اندیشی سازمان بسیج مستضعفین با اشاره به ضرورت مدیریت بازار و مقابله با گران‌فروشی گفت: باید سهم گرانی و گران‌فروشی به‌درستی شناسایی و مدیریت شود تا دشمن به هدفش نرسد.

به گزارش زمان از وزارت جهاد کشاورزی، فضل‌الله کفیل رئیس مرکز راهبردی و هم‌اندیشی سازمان بسیج مستضعفین کشور در جلسه شورای معاونین وزارت جهاد کشاورزی و آئین تودیع و معارفه فرمانده مرکز مقاومت بسیج وزارت جهاد کشاورزی با گرامیداشت یاد و خاطره شهدای خرمشهر، شهدای انقلاب اسلامی و شهدای اخیر کشور، اظهار کرد: سوم خرداد روزی تاریخی و ماندگار در حافظه ملت ایران و پیروزی بزرگ ملت ایران در دفاع مقدس، نقطه‌ای فراموش‌نشدنی در تاریخ کشور است. وی با اشاره به شرایط کشور افزود: جمهوری اسلامی ایران از ابتدای انقلاب تاکنون در میدان‌های مختلفی مانند دفاع مقدس و جنگ اقتصادی با دشمنان مواجه بوده و امروز نیز درگیر جنگی ترکیبی با محوریت فشارهای اقتصادی و نظامی است. کفیل با بیان این که دشمن پس از ناکامی در عرصه نظامی، تمرکز خود را بر جنگ اقتصادی قرار داده است، تصریح کرد: آمریکایی‌ها سال‌هاست جنگ خود را از وزارت دفاع به وزارت خزانه‌داری منتقل کرده‌اند و با ابزار تحریم و فشار اقتصادی، به دنبال کاهش تاب‌آوری مردم ایران هستند. وی ادامه داد: با وجود همه فشارهای نظامی و اقتصادی، دشمن در تحقق اهداف خود ناکام مانده و انسجام مردم، هدایت‌های رهبر معظم انقلاب و ایستادگی نیروهای مسلح و دولت، موجب سربلندی جمهوری اسلامی شده است. رئیس مرکز راهبردی و هم‌اندیشی سازمان بسیج مستضعفین کشور با اشاره به حضور مردم در صحنه‌های مختلف گفت: برخلاف تصور دشمن، نه تنها کشور با موج مهاجرت و ترک مسئولیت مواجه نشد بلکه بسیاری از ایرانیان خارج از کشور نیز به وطن بازگشتند که نشان‌دهنده عمق پیوند مردم با نظام اسلامی است. وی وزارت جهاد کشاورزی را یکی از ارکان مهم جنگ اقتصادی دانست و تأکید کرد: امروز مجموعه‌های اقتصادی کشور، افسران و فرماندهان اصلی میدان جنگ اقتصادی هستند و وزارت جهاد کشاورزی در خط مقدم این جبهه نقشی تعیین‌کننده در حفظ امنیت غذایی، افزایش تاب‌آوری مردم و مدیریت بازار دارد. کفیل با اشاره به ضرورت مدیریت بازار و مقابله با گران‌فروشی تاکید کرد: باید سهم گرانی و گران‌فروشی به‌درستی شناسایی و مدیریت شود تا دشمن نتواند از بستر مشکلات اقتصادی برای ایجاد نارضایتی عمومی سوءاستفاده کند.